

**RADNA GRUPA ZA PRIPREMU I VOĐENJE
PREGOVORA O PRISTUPANJU CRNE GORE
EVROPSKOJ UNIJI ZA OBLAST PRAVNE
TEKOVINE EU KOJA SE ODNOSI NA
PREGOVARAČKO POGLAVLJE 30 – VANJSKI
ODNOSI**

me4 eu
eu4 me
je za evropu evrope za mene

Br. 01-004-905/21-2029/ 8

**ZAPISNIK S TREĆE PLENARNE SJEDNICE RADNE GRUPE ZA PRIPREMU I VOĐENJE
PREGOVORA O PRISTUPANJU CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI ZA OBLAST PRAVNE
TEKOVINE EU KOJA SE ODNOSI NA PREGOVARAČKO POGLAVLJE 30 – VANJSKI
ODNOSI**

*Radna grupa (RG) za pregovaračko poglavlje 30 – Vanjski odnosi održala je Treću plenarnu sjednicu Radne grupe (RG) za pregovaračko poglavlje 30 – Vanjski odnosi 15. XII 2021, s početkom u 12 časova, u velikoj sali Ministarstva ekonomskog razvoja u zgradi Vektre. Sjednicom je predsjedavala šefica Radne grupe (ŠRG) **Aida Salagić Ceković**.*

Sjednica je održana sa sljedećim dnevnim redom:

- 1. Usvajanje dnevnog reda;*
- 2. Usvajanje Zapisnika sa druge plenarne sjednice Radne grupe (29. X 2021.) i Zapisnika sa treće tematske sjednice Radne grupe (15. XI 2021.);*
- 3. Akcioni plan za adresiranje ključnih preporuka iz Izveštaja EK o CG za 2021. godinu (klaster 6, poglavlje 30);*
- 4. Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2022 – 2023;*
- 5. Razno.*

I USVAJANJE DNEVNOG REDA

U okviru prve tačke, predstavljen je dnevni red i **jednoglasno je usvojen**.

II USVAJANJE ZAPISNIKA SA DRUGE PLENARNE SJEDNICE (29. X 2021.) I ZAPISNIKA SA TREĆE TEMATSKE SJEDNICE (15. XI 2021.)

U odnosu na drugu tačku dnevnog reda, kada su u pitanju zaključci s treće tematske sjednice članovi RG su informisani da su oba zaključka realizovana.

Zaključak: Konstatovano je da su Zapisnik sa druge plenarne sjednice (29. X 2021.) i Zapisnik sa treće tematske sjednice (15. XI 2021.) jednoglasno usvojeni.

III AKCIONI PLAN ZA ADRESIRANJE KLJUČNIH PREPORUKA IZ IZVJEŠTAJA EK O CG ZA 2021. GODINU (KLASTER 6, POGLAVLJE 30)

Šefica RG je podsjetila na Akcioni plan za adresiranje ključnih preporuka iz Izvještaja EK o Crnoj Gori za 2021. koji je Vlada usvojila 9. XII 2021. Podsjetila je na činjenicu je da bi trebalo organizovati mjesečno izvještavanje o realizaciji obaveza, kako bi se unaprijedila realizacija istih. Članovi radne grupe su **informisani da je potrebno za interne potrebe unijeti još jednu kolonu u koju će biti stavljene kontakt osobe za svaku preporuku (lica nosioci), a sve u cilju lakšeg praćenja aktivnosti.**

Prva preporuka: Crna Gora bi trebala da usvoji Zakon o kontroli izvoza robe dvostruke namjene. Takođe, potrebno je da se ratifikuje i primijeni CEFTA Dodatni protokol 6 o trgovini uslugama.

Šefica RG je informisala da su oba dokumenta u skupštinskoj proceduri. Predlog zakona o ratifikaciji CEFTA Dodatnog protokola 6 o trgovini uslugama je raspravljan na skupštinskim odborima i u tom smislu očekuje se da će se ova preporuka realizovati. Zakon razmatran na sjednici plenuma (14.12.2021.) koja je počela 13. XII 2021, peta sjednica Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2021. Za navedene propise zadužuju se Svetlana Božović i Nebojša Radonjić u dijelu primijene CEFTA Dodatnog protokola 6 i Špiro Medigović u dijelu izvještavanja o implementaciji Zakona o kontroli izvoza robe dvostruke namjene, ali i dostavljanja dokumenta sa potrebnim pratećim dokumentima (na engleskom jeziku) EK shodno zaključcima sa sastanka Pododbora za trgovinu, industriju, carine i poreze (Pododbor TCIP) (5. X 2021).

Druga preporuka: Aktivno učešće u sprovođenju aktivnosti u okviru Zajedničkog regionalnog tržišta – CRM (preporuka se odnosi na trgovinsku komponentu). U ovom dijelu, kao kontakt osobe imenovani su Svetlana Božović i Nebojša Radonjić. Šefica RG je istakla da će ubuduće biti potrebno dostavljati informacije po ovom pitanju u dijelu Aneksa, u formi koja je definisana prilikom izrade priloga za sastanak Pododbora TCIP, imajući u vidu obuhvat preporuke.

Treća preporuka: Dalja ulaganja u unapređenje administrativnih i kontrolnih kapaciteta bilo bi od koristi. Ova preporuka se odnosi na sve članove radne grupe jer je dosta generalno pitanje.

Četvrta preporuka: Potrebno je da Crna Gora usaglašava svoje pozicije sa EU u okviru Svjetske trgovinske organizacije (STO). Potrebno je samo nastaviti kontinuirane aktivnosti koje CG sprovodi. ŠRG istakla da je EK posebno pohvalila navedene aktivnosti i ohrabrila CG da nastavi u tom pravcu.

Peta preporuka: Proces apliciranja Crne Gore za pristupanje Vasenaarskom aranžmanu (WA) je još uvijek na čekanju. Šefica RG je podsjetila da je u ovom momentu vezano za nadležnosti Crne Gore najznačajnija uloga Ministarstva vanjskih poslova i informisala da se od MVP-a očekuje da se kontinuirano podsjećaju zemlje članice EU, različitim diplomatskim aktivnostima,

na aplikaciju Crne Gore koja je predata, a sve u cilju ubrzanju procesa odnosno da CG postane članica Vasenaarskog aranžmana. Ovdje je kao kontakt osoba predložen Goran Ruljić uz Jelenu Milačić.

Šesta preporuka: *EK poznala Crnu Goru da pokrene inicijativu za pridruživanje Australijanskoj grupi (AG). Potrebno je da Ministarstvo ekonomskog razvoja započne rad na pripremi informacije za Vladu, na koju će Ministarstvo vanjskih poslova dati mišljenje. Ova informacija će obuhvatati realizaciju prijave za članstvo. Špiro Medigović je informisao da će se informacija pripremiti u januaru 2022. Kontakt osobe za ovu aktivnost su Špiro Medigović/Goran Ruljić/Jelena Milačić. ŠRG je posebno naglasila da se prilikom pisanja Informacije obrati pažnja na aplikaciju i da u Informaciji budu inkorporirani podaci o Australijanskoj grupi i koje su koristi od članstva.*

Sedma preporuka: *Crna Gora treba da završi nacrt Uredbe o osiguranju izvoznih kredita od netržišnih rizika. Predstavnik Investiciono razvojnog fonda Crne Gore (IRF) je informisao da dinamika u pogledu ove aktivnosti zavisi isključivo od potpisivanja Ugovora sa Evropskom investicionom bankom (EIB). Informisao da je Ugovor o kreditu potpisan, međutim da se i dalje čeka potpisivanje Ugovora o tehničkoj pomoći. Očekivanja su da će se ova obaveza realizovati krajem januara, tj. početkom februara 2022. Radna grupa za izradu Uredbe još uvijek nije formirana. Takođe, članovi radne grupe su informisani da Uredbu o osiguranju izvoznih kredita od netržišnih rizika predlaže prvenstveno IRF koji je nosilac aktivnosti, uz uključivanje predstavnika drugih relevantnih institucija, u skladu sa Zakonom o investiciono razvojnom fondu Crne Gore, te Nacrt uredbe dostavlja Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, na dalju proceduru (javna rasprava, upućivanje Predloga uredbe na mišljenja relevantnih domaćih institucija i mišljenje EK-a, zajedno sa transpozicionom tabelom, RIA obrascem, i dr pratećim dokumentima koji dostavi IRF). Kao kontakt osobe predloženi su Nikola Milosavljević i Aleksandra Popović.*

Osma preporuka: *Crna Gora bi trebalo da održava najnovija dešavanja u politici EU u svom novom modelu bilateralnih investicionih sporazuma, koji se trenutno razvija. Šefica RG je predložila da Jovana Krunić bude zadužena za eventualno dalje izvještavanje, konkretno u dijelu izvještavanja o bilaterano-investicionim sporazumima. Trenutno se prepoznaje da je navedena obaveza realizovana.*

Deveta preporuka: *Crna Gora treba da kontinuirano brine o izbjegavanju bilo kakvog kršenja obaveza koje proizilaze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju u kontekstu zaključivanju trgovačkog sporazuma između Crne Gore i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske. Članovi RG su informisani da zaključivanje sporazuma sa Velikom Britanijom je i dalje „na čekanju“, jer kolege nijesu primile novu verziju teksta sporazuma, te je konstatovano da navedenu informaciju treba još jednom provjeriti s nadležnim direktoratima u MVP-u. Kao kontakt osobe predloženi su Ljiljana Čampara, Miroslav Šćepanović i Marko Stevanović.*

Deseta preporuka: *U razvojnoj politici i humanitarnoj pomoći, tek treba da se usvoje podzakonski akti za Zakon o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći. Ostaje preporuka da se razvije baza podataka o projektima donatorske podrške koji bi koristili metodologiju OECD-ovog Odbora za razvojnu pomoć.*

U odnosu na Pravilnike koji su definisani Programom pristupanja Crne Gore 2021-2023 Ministarstvo vanjskih poslova je zauzelo drugačiji stav i definisano je da pravilnici neće biti usvajani već izmjene i dopune Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći. Za realizaciju ove aktivnosti dobijena je GIZ ekspertska pomoć Hrvatske. Posebno postoje izazovi u implementaciji zakona. Istaknuto je da pravilnike donosi Ministarstvo vanjskih poslova, što znači da se ne mogu obavezati drugi resori, a koji moraju s druge strane biti uključeni u razvojnu saradnju i humanitarnu pomoć. Sve navedeno treba povezati sa Strategijom. U januaru 2022. godine će biti prva posjeta eksperata iz Hrvatske. Sugestija je da članovi radne grupe za PP30 trebaju biti i članovi radne grupe za izmjene i dopune Zakona o razvojnoj saradnji i humanitarnoj pomoći. Kolege iz Ministarstva vanjskih poslova su prepoznali izazove u donošenju ovog zakona, jer resori koji će biti uključeni u implementaciju zakona, moraju biti uključeni i u njegovu izradu. Takođe, preporuka Evropske komisije je primjena OECD metodologije. Kao kontakt osoba predložena je Jelena Milačić.

Zaključak:

- 1. Zadužuje se sekretarka RG da dostavi inoviranu verziju Akcionog plana za adresiranje ključnih preporuka iz Izvještaja EK o CG za 2021, na način koji je dogovoren na sjednici RG.**
- 2. Zadužuju se članovi RG da u kontinuitetu izvještavaju o Akcionom planu, u skladu sa preporukama koje su definisane istim.**
- 3. Zadužuje se Ministarstvo ekonomskog razvoja, vezano za Australijansku grupu najkasnije do kraja januara 2022. pripremi informaciju, a u cilju pokretanja inicijative za pridruživanje Australijanskoj grupi, uz napomenu da je potrebno da ista obuhvati i pitanja iz aplikacionog formulara.**

IV PROGRAM PRISTUPANJA CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI 2022-2023.

Kada je riječ o novom Programu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2022-2023. (PPCG), ŠRG je upoznala prisutne o tome da je prvobitna namjera bila da se prvi nacrt PPCG-a završi do 10. decembra 2021, međutim trenutno definisani rok je 20. decembar 2021. U ovom poglavlju postoji horizontalna veza sa svim poglavljima, te je šefica RG podsjetila da svi celexi označeni sa 1a moraju biti inkorporirani u PPCG. Takođe, napomenula je i činjenicu da postoji direktna veza sa PP29 – Carinska unija u pogledu planiranja obaveza.

Šefica RG je dala kratak osvrt na celexe, zahvalila se svim članovima na saradnji i pomoći, a posebno sekretarki radne grupe na ogromnoj podršci i koordinaciji. Informisala je članove radne grupe da su zaključno sa 7. decembrom 2021. ocijenjeni svi celexi (965), kao i da je u ocijenu bilo uključeni 23 resora, od kojih 9 resora nema svoje predstavnike u radnoj grupi, i da je prilikom ocijene celeksa definisano 50 lica nosioca (napominjući da je broj službenika i iteracija u ocijeni celeksa značajno veći imajući u vidu sam proces ocijene celeksa). ŠRG je podsjetila da se radom na ocjenjivanju celeksa otpočelo dana 1. novembra, zaključno sa 7. decembrom 2021, te je na liniji navedenog održan značajan broj sastanaka/online konsultacija na dnevnoj bazi, u cilju uspješne realizacije ove zahtjevne obaveze. Otvorena pitanja su se javila u dijelu celexa koji se odnose na Evropski ekonomski prostor (EEA) gdje Ministarstvo vanjskih poslova ima veliku obavezu, pa je postignut dogovor da će ubuće ove aktivnosti preuzimati MVP,

isključivo kada je riječ o izmjenama navedenog sporazuma. S obzirom na to da se veliki broj celexa tiče izmjene sporazuma ili zakona, za izmjene sporazuma nadležan je resor koji će takav zakon da ratifikuje, a implementaciju će obavljati resor koji se predlaže u izmjeni. Takođe, otvoreno pitanje predstavljaju celeksi koji se tiču zaštitnih mjera, gdje je istaknuto da kada je u pitanju sam postupak donošenja mjere isti je u nadležnosti Ministarstvu ekonomskog razvoja, dok je implementacija u nadležnosti Uprave prihoda i carina odnosno Ministarstva finansija i socijalnog staranja, ovo u slučaju kada Evropska komisija za određenu mjeru istakne da je obavezujuća za države članice

Takođe, na sastanku je naglašeno da je, imajući u vidu način ocjenjivanja celeksa (Excel tabela) potrebno da novi Portal prepozna sve podatke koji su sada definisani tabelom u cilju što boljeg izvještavanja (kroz jedan izvještaj). Ovo je posebno prepoznato kroz poglavlja koja imaju veliki broj celeksa i nadležnih resora (primarna i sekundarna nadležnost).

Kada je u pitanju tekstualni dio Programa pristupanja CG EU 2022-2023 (PPCG), šefica RG je podsjetila na način pripreme PPCG-a kao i da je neophodno da svi ocijenjeni celeksi sa 1a budu dio novog PPCG-a (kako iz aktuelnog PPCG-a za obaveze koje nijesu realizovane, tako i novoocijenjenih celeksa 2020/2021). Takođe, ŠRG navela je par otvorenih pitanja. Istakla je da je potrebno da Ministarstvo vanjskih poslova dostavi puni naziv **Strategije za upućivanje međunarodne razvojne saradnje i humanitarne pomoći za period 2024-2030**, sa periodom važenja; rokovima za donošenje kao i celeksima koji se vežu za Strategiju. Navedene informacije je potrebno dostaviti do petka 17. XII 2021. Kada je u pitanju **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći** Ministarstvo vanjskih poslova je dužno definisati rokove i putem tekstualnog obrazloženja objasniti zbog čega je došlo do brisanja tri Pravilnika, kako je navela. Kada je riječ o dokumentu **Procjena rizika od katastrofa Crne Gore iz strateškog dijela PPCG-a 2021-2023**. ŠRG je konstatovala da je isti potrebno brisati, imajući u vidu da se smatra realizovanim, jer ne postoji obaveza za njegovo usvajanje, a o čemu će predstavnica Ministarstva unutrašnjih poslova dostaviti kratko obrazloženje. MUP je informisao da je dokument dostavljen Evropskoj komisiji, a 2. decembra 2021. isti je prezentovan na događaju u Budvi. Na pitanje ŠRG vezano za **Zakon o ratifikaciji Konvencije o zajedničkom tranzitu** (planirano je donošenje dokumenta za II kvartal 2022, a implementacija za I kvartal 2023) zašto se toliko čeka sa implementacijom, predstavnica MFSS je istakla da treba sprovesti unutrašnje procedure i proces odobrenja te je dogovoreno da MFSS dostavi pisano obrazloženje o ovom pitanju. Za **Zakon o izvozu robe dvostruke namjene** članovi RG su informisani da je zakon bio na skupštinskom odboru i da se još uvijek ne zna datum njegovog raspravljanja na plenumu. Predstavnik MER-a je istakao da što se tiče **Zakona o spoljnoj trgovini robom i uslugama koje mogu da se koriste za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje** koji je planiran za II kvartal 2022. isti je trenutno u Sekretarijatu za zakonodavstvo.

Za **Carinski zakon** očekuje se da će ga Vlada utvrditi do kraja godine i na liniji navedenog postignut je dogovor je da se zakon uključi u novi PPCG, sa konstatacijom da ukoliko bude usvojen u međuvremenu ga treba brisati. Isto je dogovoreno za propis **Uredba o carinskoj tarifi za 2022. godinu**. Za **Uredbu o osiguranju izvoznih kredita** konstatovan je rok II kvartal 2023, dok je implementacija planirana za III kvartal 2023. ŠRG je kao posljednje otvoreno pitanje identifikovala **TIR konvenciju iz 1975.** i **Zakon o ratifikaciji izmjena i dopuna Carinske konvencije o međunarodnom prevozu robe na osnovu karneta TIR**. Crna Gora je

prepoznala ovu konvenciju nakon sticanja nezavisnosti 2006, tako da u ovom dijelu do sada nije bilo prepoznato otvoreno pitanje. U paketu ocjenjivanja celeksa za 2020/2021. Pristigli su novi celexi u vezi ove konvencije i te je neophodno definisati nadležnosti, zbog različite uporedne prakse. Nakon konsultacija sa MKI, dogovoreno je da izmjene i dopune zakona budu donijete u IV kvartalu 2022, a da nadležna institucija bude MFSS.

Šefica RG je iskoristila priliku da podsjeti da prilikom definisanja rokova za PPCG kolege vode činjenicom da je mišljenje Evropske komisije neophodno i da se isto čeka i po par mjeseci.

Zaključci:

1. **Zadužuje se Ministarstvo vanjskih poslova da dostavi puni naziv Strategije koju planira PPCG-om, sa periodom važenja, rokovima za donošenje kao i celeksima koji se vežu za Strategiju najkasnije do petka 17. XII 2021.**
2. **Zadužuje se Ministarstvo vanjskih poslova da za Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći definiše rokove i putem tekstualnog obrazloženja pojasni razloge brisanja tri Pravilnika.**
3. **Zadužuje se Ministarstvo unutrašnjih poslova da dostavi kratko obrazloženje vezano za Procjenu rizika od katastrofa Crne Gore iz strateškog dijela PPCG-a 2021-2023.**
4. **Za Zakon o ratifikaciji Konvencije o zajedničkom tranzitu planirano je donošenje dokumenta za II kvartal 2022, zadužuje se Ministarstvo finansija i socijalnog staranja da dostavi pisano obrazloženje o pitanju kvartala za donošenje i implementaciju propisa.**
5. **Za Carinski zakon i Uredbu o carinskoj tarifi za 2022. godinu postignut je dogovor je da se propisi uključe u novi PPCG, sa konstatacijom da ukoliko budu usvojeni do kraja 2021. iste treba brisati.**
6. **Za Zakon o ratifikaciji izmjena i dopuna Carinske konvencije o međunarodnom prevozu robe na osnovu karneta TIR dogovoreno je da nadležna institucija bude MFSS/UPC.**
7. **U cilju definisanja rokova iz PPCG-a neophodno je voditi računa o činjenici da kad su u pitanju Zakoni za iste je potrebno prethodno mišljenje EK, na koje se čeka i po par mjeseci, kao i da je u slučaju I i II kvartala 2022.godine neophodno da propisi budu već sad u završnoj fazi, a kako bi obaveze bile realizovane shodno rokovima.**

V RAZNO

Šefica RG je pod tačkom Razno informisala članove o emisiji koja će biti pripremljena s RTCG-om u okviru PP30. U emisiji će biti ukratko predstavljene aktivnosti iz poglavlja od kojih najviše koristi prvenstveno imaju građani Crne Gore. Pozvala je sve članove RG da uzmu učešće u istoj.

Takođe, šefica RG je podsjetila da je Vlada usvojila Mapu puta za poglavlje 30 (17. XI 2021), kao prvu mapu puta u odnosu na 33 poglavlja pregovora. Na liniji navedenog zahvalila se članovima RG na maksimalnom doprinosu.

Sjednici su prisustvovali: **Aida Salagić-Ceković**, načelnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja – šefica RG; **Azra Bećović**, načelnica u Upravi prihoda i carina; **Jelena Velimirović**, samostalna savjetnica u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja; **Milica Ličina**, samostalna savjetnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja; **Jelena Milačić**, direktorica Direkcije u Ministarstvu vanjskih poslova; **Nikola Milosavljević**, v. d. direktora u Investiciono-razvojnog fondu Crne Gore A.D.; **Nikoleta Milutinović**, saradnica u Kancelariji za evropske integracije; **Zorica Marković**, šefica Odsjeka u Ministarstvu unutrašnjih poslova; **Jovana Krunić**, načelnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja; **Tatjana Popović**, samostalna savjetnica u Upravi za statistiku (MONSTAT); **Mira Radunović**, specijalna savjetnica u Centralnoj banci Crne Gore; **Kristina Mihailović**, samostalna savjetnica u Ministarstvu kapitalnih investicija; **Špiro Medigović**, načelnik u Ministarstvu ekonomskog razvoja; **Stojanka Milošević**, načelnica u Upravi prihoda i carina; **Maja Hajduković**, načelnica u Upravi prihoda i carina i **Nina Ščekić**, saradnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja.

Sjednici nijesu prisustvovali (najavili odsustvo): **Milica Abramović-Radivojkov**, šefica u Kancelariji za evropske integracije; **Svetlana Božović**, načelnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja; **Ljiljana Čampara**, direktorica Direkcije u Ministarstvu vanjskih poslova; **Irena Joksimović**, načelnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja; **Milica Mirković**, samostalna savjetnica u Generalnom sekretarijatu Vlade; **Milica Šarančić**, rukovoditeljka Direkcije u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i **Aleksandra Popović**, načelnica u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja.

Članovi koji nijesu najavili i opravdali odsustvo sekretaru RG su: **Kristina Lapčević**, samostalna savjetnica u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede; **Zorka Prljević**, pomoćnica direktora u Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove; **Mira Kontić**, stručna saradnica u Institutu za lijekove i medicinska sredstva Crna Gore; **Nebojša Radonjić**, samostalni savjetnik u Ministarstvu ekonomskog razvoja i **Nina Drakić**, potpredsjednica Privredne komore Crne Gore.

Zapisnik sačinile:
Milica Ličina
Nikoleta Milutinović

Odobrila:
Aida Salagić Ceković

ML

Nikoleta Milutinović

RC